

Investigation of Effective Factors on Youth Interest to Vandalism Behaviors

Dr Alireza Kaldi¹-Masoumeh Amozad khalily²

Abstract

Aim: Case study students of urban high school in Mazandaran province (school year 83-84)

In this paper we consider vandalism behavior of youths in Mazandaran province and Babol, Sari and Behshahr cities, because of that, 380 students both girls and boys were selected through multistage cluster sampling.

Method: In this study the relation between vandalism behavior of youth and some social, individual factors and socioeconomic base of parents are considered. Theoretical frame of this study is an integrative theory and the combination of social control theory and Houser social psychology theories are used. The method is survey research.

Results: Questionnaire was used. The findings show that there is a meaningful relation between variables of social and individual factors and socioeconomic base of parents and vandalism behaviors of youth.

Key Words: Vandalism, Behavior, Youth, Social Control.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

1-University of Social Welfare & Rehabilitation, Authored:(Email:a.r.kaldi@uswr.ac.ir)

2-M.A In Sociology

عوامل مؤثر بر گرایش رفتارهای وندالیستی جوانان

علیرضا کلدی^۱-معصومه عموزاد خلیلی^۲

چکیده

هدف: در این مقاله، به بررسی رفتارهای وندالیستی جوانان استان مازندران در سه شهر بابل، ساری و بهشهر پرداخته شد. روش بررسی: به این منظور، از بین دانش آموزان دختر و پسر، ۳۸۰ نفر از طریق نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند. در این مطالعه رابطه رفتارهای تخریبگری جوانان با برخی از عوامل اجتماعی، عوامل فردی و پایگاه اقتصادی-اجتماعی والدین، بررسی شده است. چارچوب نظری این بررسی یک نظریه تلفیقی است که از تلفیق نظریه کنترل اجتماعی و نظریه های روان شناسی اجتماعی هوپر و کلارک استفاده شده است. روش تحقیق به شیوه پیمایش و با تکنیک پرسشنامه انجام شده است. نتایج: یافته های تحقیق نشان می دهد که بین عوامل فردی و پایگاه اقتصادی-اجتماعی والدین و رفتارهای وندالیستی جوانان رابطه معنی داری وجود دارد.

واژگان کلیدی: رفتار وندالیستی، جوان، کنترل اجتماعی

پروژه گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

۱-عضو هیات علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی-نویسنده اصلی (Email:a.r.kaldi@uswr.ac.ir)
۲-کارشناس ارشد جامعه شناسی

مقدمه

وندالیسم مانند بسیاری از اشکال کجرویها و انحرافات اجتماعی معلول عوامل متعددی است مع الوصف تعداد و تنوع عوامل موجود و برحسب دیدگاههای نظری و مشاهدات تجربی محققان تغییر می کند مدل نظری تحقیق برگرفته از نظریه کنترل اجتماعی، نظریات کلارک، هوپر، موزرکلینارد و میر، استفنسن (میر) می باشد.^۱

بر اساس نظریه کنترل اجتماعی به عقیده هیرشی، بزهکاری به عنوان مسئله اجتماعی باید به همان گونه که در اجتماع رخ می دهد یعنی در عرصه خانواده، محله، مدرسه، گروه همسالان و سایر ارگانها که جوان و نوجوان به نوعی در آنها عضویت دارد بررسی شود حتی پایگاه اجتماعی-اقتصادی خانواده به عنوان اساسی نظریه خرده فرهنگ و تقلیدات و تعلقات نسبت به خانواده و مدرسه به عنوان عنصر اساس نظریه کنترل اجتماعی محسوب می شود. نظریه کنترل اجتماعی به عنوان یکی از نظریه های تلفیقی چارچوب نظری این پژوهش انتخاب شده است. و براین پیش فرض استوار است که رفتار بزهکارانه متعلق به همه طبقات اجتماعی است و جنبه عمومی دارد و نتیجه کارکرد ضعیف مکانیزم های کنترل اجتماعی است و عوامل کنترل اجتماعی به نهادهای بنیادین اجتماعی مانند خانواده و گروه همسالان وابسته است.^۲ بر اساس این نظریه می توان گفت که این رفتارهای وندالیستی که جوانان مرتکب می شوند بستگی به میزان تعلقات و تقلیدات آنان نسبت به خانواده و گروه های اجتماعی نظیر گروه های همسالان دارد و بر اساس پیش فرض های این نظریه علت رفتارهای خرابکارانه جوانان از بین رفتن یا

ضعف برخی از نیروهای اجتماعی مهارکننده می باشد و این نظریه پردازان بروایسته کردن جوانان به نهاد خانواده و کنش متقابل بین فرزندان و والدین تأکید دارند.^۳

در بحث از تأثیر عوامل خانوادگی، جنس و سن که توسط نظریه پردازان روانشناسی اجتماعی هوپر، کلارک، استفنسن میر، انجام شده است بر آن است که تأثیر عوامل خانوادگی مانند طلاق و شرایط نامطلوب خانواده در بروز رفتارهای انحرافی جوانان نقش بسزایی دارد و همواره آن شخص آسیب پذیر تر می شود و امکان ناسازگاری در آن شدت می یابد.^۴

تحقیقات هوپر^۵ (۱۹۹۱) نشان می دهد که بالغ بر ۸۰٪ نوجوانان و جوانان با رفتارهای وندالیستی، از خانواده های از هم پاشیده می باشند.

در نظریه کلارک متغیرهای احساس اجحاف و ناکامی را از طریق متغیرهای مختلفی به طرز غیرمستقیم در تمایل فرد به رفتارهای وندالیستی دیده می شود.

در ضمن متغیر عوامل فردی مانند سن و جنس تحقیقات متعددی انجام گرفته و بر اساس نظریه استفنسن میر^۶ (۱۹۸۹) در تحقیقی تحت عنوان "سن و توزیع جرم" براین باور است که انجام اعمال بزهکاری بیشتر توسط گروه سنی خاص و جنس خاصی صورت می گیرد، و این به علت میزان توسعه یافتگی و صنعتی شدن جامعه است که نقش مهمی را در تغییر رابطه جرم و سن دارد.^(۳)

باتوجه به این که جوانان در گروه سنی خاص تحت تأثیر محیط و گروه همسالان قرار می گیرند و با انگیزه های قوی از جمله خودنمایی و مطرح

فصلنامه دکاری اجتماعی

۲- به نظر می رسد بین طلاق والدین و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۳- به نظر می رسد بین گروه همسالان و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۴- به نظر می رسد بین شرایط محیطی و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۵- به نظر می رسد بین جنسیت و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۶- به نظر می رسد بین سن و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۷- به نظر می رسد بین احساس ناکامی و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

۸- به نظر می رسد بین سطح تحصیلات والدین و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

روشن گاه علوم انسانی و مطالعات تربیتی
الف - جامعه آماری

این مطالعه موردی دانش آموزان دوره متوسطه استان مازندران (در سه شهر بابل، ساری، بهشهر به عنوان متغیر وابسته و متغیرهای اجتماعی، فردی و پایگاه اقتصادی-اجتماعی والدین به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده و نیز رفتارهای وندالیستی جوانان بر حسب عوامل اجتماعی، فردی و پایگاه اقتصادی اجتماعی والدین مورد بررسی قرار گرفت. فرضیه های پژوهش در ارتباط با رفتارهای وندالیستی جوانان عبارتند از:

۱- به نظر می رسد بین نحوه گذراندن اوقات فراغت و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

نمودن خود به عنوان فردی مقتدر ممکن است به حرکات وندالیستی روی آورد و تحت تأثیر گروه قرار گرفتن در رده سنی جوانان بسیار قوی است. بدین ترتیب چارچوب نظریه تلفیقی را به صورت فرآیند نظری در زیر نشان داده می شود:

عوامل مؤثر بر وندالیسم (فرآیند نظری)

روش بررسی

این تحقیق به شیوه پیمایشی انجام شده است که شیوه مناسبی برای چنین تحقیقاتی به حساب می آید. در این تحقیق رفتارهای وندالیستی جوانان (مطالعه موردی دانش آموزان دوره متوسطه استان مازندران) در سه شهر بابل، ساری، بهشهر به عنوان متغیر وابسته و متغیرهای اجتماعی، فردی و پایگاه اقتصادی-اجتماعی والدین به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده و نیز رفتارهای وندالیستی جوانان بر حسب عوامل اجتماعی، فردی و پایگاه اقتصادی اجتماعی والدین مورد بررسی قرار گرفت. فرضیه های پژوهش در ارتباط با رفتارهای وندالیستی جوانان عبارتند از:

۱- به نظر می رسد بین نحوه گذراندن اوقات فراغت و رفتارهای وندالیستی رابطه معنی داری وجود دارد.

به هر چیزی که در دسترس شان قرار می‌گیرد به نوعی می‌خواهند عدم رضایت خود را مطرح کنند، و همواره این افراد آسیب پذیرتر از دیگران می‌باشند و بر طبق (x2) به دست آمده و سطح معنی داری آن، در سطح بیش از ۹۵ درصد اطمینان این رابطه را تأیید می‌کند.

جدول ۳ بیانگر آن است که میزان رفتار و اعمالی که منجر به تخریب و خراب

کردن اموال عمومی که مورد استفاده عمومی مردم است در جوانانی که تحت تأثیر گروه همسالان قرار می‌گیرند بیشتر مشاهده می‌شود زیرا که گروه همسال در یکدیگر بیشترین تأثیر را دارند و بر طبق x2 به دست آمده این رابطه را مورد تأیید قرار می‌دهد.

جدول ۴ نشان دهنده میزان بالای رفتارهای تخریب‌گری جوانانی است که با

مشاهده آثار تخریب شده مانند خط خطی کردن و شعار نویسی روی دیوارها، شکستن کیوسک تلفن و دهها آثار تخریب شده دیگر که در سطح خیابانها و کوچه‌ها مشاهده می‌شود روی انگیزه جوانان برای انجام دادن این نوع رفتارها تأثیر بسزایی دارد بنابراین این رابطه مورد تأیید قرار می‌گیرد.

باتوجه به جدول ۵ یکی دیگر از فرضیه‌های تحقیق این بود که رفتارهای وندالیستی در بین پسران نسبت به دخترها شایع تر و گسترده تر است. جدول ۵ نشانگر آن است که فرض فوق مورد تأیید قرار می‌گیرد و بنابراین پسران بیشتر از دخترها تمایل به انجام رفتارهای تخریب‌گری دارند.

فرض دیگر تحقیق آن است که بین سن و رفتارهای وندالیستی رابطه وجود دارد. همانطور که جدول ۶ نشان می‌دهد نتایج به دست آمده از داده‌ها، این فرض را تأیید می‌کند. براین اساس پاسخگویان دو گروه دختر و پسر، افرادی که در

گرفته شده و بدین معنی که در هر شهر یک مدرسه پسرانه و یک مدرسه دخترانه با توجه به نسبتی از تعداد کل دانش آموزان در هر مدرسه انجام گرفت. بدین ترتیب در شهرسازی از بین دانش آموزان دختر و پسر ۱۶۹ نفر، بابل ۱۵۱ نفر و بهشهر ۵۰ نفر به صورت نمونه انتخاب شده‌اند. در این تحقیق اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شده است. روش جمع‌آوری اطلاعات برای سنجش اعتبار تحقیق و روایی پرسشنامه (بزار سنجش) از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که ۰/۷۶ به دست آمده است. به منظور تحلیل داده‌ها از روشهای آمار توصیفی (تفصیلی توزیع فراوانی) و آمار استنباطی (آزمون x2) استفاده گردید.

نتایج

در این قسمت، یافته‌های تحقیق در قالب جدول متقاطع مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

جدول ۱ نشان دهنده میزان بالای رفتارهای تخریب‌گری جوانانی است که بیشترین اوقات فراغت خود را با دوستان می‌گذرانند نسبت به دانش آموزانی که این اوقات را با خانواده و وسایل ارتباط جمعی می‌گذرانند. آمارهای جدول نیز در مطالبات مطابقت دارد. ۹۵ درصد اطمینان این رابطه را مورد تأیید قرار می‌دهند. جدول ۲ رابطه بین رفتارهای وندالیستی و طلاق والدین را نشان می‌دهد. همانطور که در جدول ملاحظه می‌شود درصد اعمال تخریبی در افرادی که والدین آنها از هم جدا شده‌اند بیشتر مشاهده می‌شود و سعی می‌کنند احساس تنفر موجود در درون خود را به نوعی به محیط بیرون منتقل کنند و آنها با انجام رفتارها و گفتارهای ناهنجار و زدن صدمات مختلف

فصلنامه مددکاری اجتماعی

رده سنی ۱۵-۱۷ سالگی قرار دارند بیشتر رفتارهای تخریبگری در آنان مشاهده

فرضیه فوق هم مورد تأیید قرار گرفت.

می شود. با توجه به جدول ۸ جدول فوق نشان می دهد که بین دو متغیر

با توجه به جدول ۷ باتوجه به مقدار K دو به دست آمده می توان نتیجه گرفت زمانیکه که فرد در رسیدن به اهداف خود با شکست روبه

رو شود در آن صورت حالت ناکامی و تعارض در او ایجاد می شود و

احساسی است که در نتیجه ایجاد مانع بر سر راه رسیدن به هدفی که

فرد آن را مطلوب می شمارد پدید می آید و باتوجه به جدول فوق

بین رفتارهای وندالیستی و احساس ناکامی رابطه وجود دارد بنابراین

جدول ۱ رابطه بین رفتارهای وندالیستی با نحوه گذراندن اوقات فراغت

تفریحات	دختر		پسر		جمع
پرسه زدن با دوستان	۱۳۹	۶۸/۵	۱۳۲	۷۴/۶	۲۷۱
خانواده	۳۸	۱۸/۷	۱۵	۸/۵	۵۳
وسایل ارتباط جمعی	۱۵	۷/۴	۱۲	۶/۸	۲۷
فعالیت‌های مذهبی و ورزشی	۱۱	۵/۴	۱۸	۱۰/۱	۲۹
جمع	۲۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۳۸۰

$X^2=96/23$ $df=3$ $sig=0/000$

جدول ۲ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب طلاق (جدایی پدر و مادر)

نحوه گذراندن اوقات فراغت	دختر		پسر		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
کاملاً موافقم	۱۴۸	۷۲/۹	۱۱۹	۶۷/۳	۲۶۷
موافقم	۴۷	۲۳/۲	۵۰	۲۸/۲	۹۷
مخالفم	۸	۳/۹	۸	۴/۵	۱۶
کاملاً مخالفم	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۲۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۳۸۰

$X^2=105/86$ $df=3$ $sig=0/000$

جدول ۳ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب تأثیر گروه همسالان

گروه همسالان	دختر		پسر		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
بلی	۱۸۹	۹۳/۱	۱۷۲	۹۷/۱	۳۶۱
خیر	۱۴	۶/۹	۵	۲/۹	۱۹
جمع	۲۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۳۸۰

$X^2=120.65$ $df=1$ $sig=0.000$

جدول ۴ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب شرایط محیطی

شرایط محیطی	دختر		پسر		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
کاملاً موافقم	۱۵۱	۷۴/۴	۱۱۷	۶۰/۶	۲۶۸
موافقم	۵۲	۲۵/۶	۶۰	۳۳/۳	۱۱۲
مخالقم	۰	۰	۰	۰	۰
کاملاً مخالفم	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۲۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۳۸۰

$X^2=93/42$ $df=3$ $sig=0/000$

جدول ۵ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب جنس

نوع جنسیت	دختر		پسر		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
دختر	۱۵	۷/۴	۲۱	۱۱/۹	۳۶
پسر	۱۶۶	۸۱/۷	۱۳۱	۷۴	۲۹۷
هر دو مورد	۲۲	۱۰/۹	۲۵	۱۴/۱	۴۷
جمع	۲۰۳	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۳۸۰

$X^2=168/09$ $df=2$ $sig=0/000$

جدول ۶ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب سن

جمع		پسر		دختر		نحوه گذراندن اوقات فراغت
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۷۷/۶	۲۹۵	۷۵/۷	۱۳۴	۷۹/۳	۱۶۱	بین سنین ۱۷-۱۵ ساله
۱۴/۸	۵۶	۱۶/۴	۲۹	۱۳/۳	۲۷	۱۸-۲۰
۷/۶	۲۹	۷/۹	۱۴	۷/۴	۱۵	۲۱-۲۳
.	۲۴-۲۶
۱۰۰	۳۸۰	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۲۰۳	جمع

$X^2=121/82$ $df=3$ $sig=0/000$

جدول ۷ رابطه بین رفتارهای وندالیستی بر حسب احساس ناکامی

جمع		پسر		دختر		ناکامی
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۷۸/۷	۲۹۹	۸۰/۲	۱۴۵	۷۷/۴	۱۵۷	کاملاً موافقم
۱۸/۷	۷۱	۱۸/۱	۳۲	۱۹/۲	۳۹	موافقم
۲/۶	۱۰	۱/۷	۳	۳/۴	۷	مخالفم
.	کاملاً مخالفم
۱۰۰	۳۸۰	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۲۰۳	جمع

$2=130/20$ $df=3$ $sig=0/000$

جدول ۸ رفتارهای وندالیستی بر حسب تحصیلات والدین

جمع		پسر		دختر		تحصیلات والدین
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۶۳/۲	۲۴۰	۶۵/۶	۱۱۶	۶۱/۱	۱۲۴	خیلی زیاد
۲۶/۶	۱۰۱	۲۷/۷	۴۹	۲۵/۷	۵۲	زیاد
۱۰	۳۸	۶/۷	۱۲	۱۲/۸	۲۶	کم
۰/۲	۱	.	.	۰/۴	۱	خیلی کم
۱۰۰	۳۸۰	۱۰۰	۱۷۷	۱۰۰	۲۰۳	جمع

$X^2=119.35$ $df=3$ $sig=0/000$

بحث و نتیجه گیری

از آنجا که چگونگی گذراندن اوقات فراغت بیشترین همبستگی را با انحرافات اجتماعی از جمله رفتارهای وندالیستی دارد لذا مسئولان فرهنگی جامعه قبل از هر چیز بایستی درک صحیحی از مفهوم اوقات فراغت داشته باشند تا بدین طریق در تدوین برنامه ها در خانواده ها به این مهم توجه ویژه نمایند^۱ و با جلب مشارکتهای مردمی در خصوص نحوه گذراندن اوقات فراغت و نهادینه ساختن آن اقدام لازم را بعمل آورند که در تحقیق حاضر به منظور کاهش رفتار وندالیستی و چگونگی گذراندن اوقات فراغت جوانان موارد ذیل قابل اجرا است:

۱- احداث مراکز ورزشی و تفریحی سالم جوانان در مناطق مختلف شهر خصوصاً مناطق پایین شهر عنایت بیشتری از سوی مدیران شهری صورت گیرد.

۲- افزایش رشد فکری خانواده ها و گسترش پیوند آنان با مدارس از

طریق انجمن اولیاء و مربیان

۳- اجرای برنامه های منظم و منسجم در تمام مراکز فرهنگی و تربیتی

تا بدین طریق ضمن پیشگیری از اعمال نابهنجار آن توانایی فکری و فیزیکی آنان استفاده بهینه نمود.

۴- گسترش فعالیتهای گروهی سالم در میان جوانان

همچنین مطالعه حاضر بیانگر آن است که جدایی پدر و مادر و شرایط نامطلوب خانواده در بروز رفتارهای تخریب آمیز نقش بسزایی دارد بنابراین می باید بر استواری و ثبات خانواده ها از سوی

مراجع ذیصلاح توجه شود. در فرآیند تحقیق با مشاهده آثار به جامانده از رفتارهای تخریب گرایانه که انگیزه دیگر افراد را برای انجام آن اعمال افزایش می دهد پس بایستی محیط افراد را به گونه ای آماده نمود تا همه همه چیز را متعلق به خود بدانند. باید در نظر داشت وجود خرابی ها خودش می تواند در بروز بیشترین عمل مؤثر باشد از این رو لازم است فوراً خرابیها را ترمیم نمود. در این تحقیق ملاحظه شده است که بین سن، جنس و رفتارهای وندالیستی رابطه وجود دارد واقعیت این است که رفتارهای وندالیستی اغلب در گروه های سنی ۱۷-۱۵ سال و بعد از آن در گروه سنی ۲۰-۱۸ در گروه پسران بیشتر مشاهده می شود.

در این بررسی محرز گردید که وجود مانع در راه رسیدن به هدف در شکل گیری رفتارهای وندالیستی مؤثر است. در زمینه تحصیلات و درآمد والدین می توان اذعان داشت که اغلب تخریب کننده ها از خانواده هایی دارای تحصیلات پایین و کم درآمد جامعه برخاسته اند از این رو با ارائه آموزشهای لازم به خانواده ها و حمایت اقتصادی از آنان می توان در کاهش رفتارهای وندالیستی اقدام نمود. بخش دیگر تحقیق مؤید آن است که میزان رفتار وندالیستی با تأثیرات گروه همسالان رابطه دارد، به همین جهت توجه به گروه های همسال هم برای مدارس و خانواده ها برای برنامه های جلوگیری از رفتارهای وندالیستی بسیار مهم می باشد. در پژوهش حاضر با توجه به اهداف و زمان تحقیق تنها برخی از متغیرها که بیشترین تأثیر را در بروز رفتارهای وندالیستی دارند مورد بررسی

قرار گرفته است، از این رو باید تحقیقات بسیاری جهت بررسی سایر متغیرها صورت پذیرد.

منابع

- ۱- توسلی، غلام عباس (۱۳۷۶) نظریه های جامعه شناسی، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- اکبری، ابوالقاسم (۱۳۸۱)، مشکلات نوجوانی و جوانی، تهران: انتشارات ساوالان.
- ۳- دولتیاد باستانی، رضا (۱۳۸۲)، وندالیسم، نشریه قدس.
- ۴- شمس، مجید (۱۳۸۲) وندالیسم: اعتراض به جامعه، تهران: نشریه اصلاح و تربیت.
- ۵- سخاوت، جعفر (۱۳۷۴) جامعه شناسی انحرافات اجتماعی، تهران: انتشارات پیام نور.
- ۶- محسنی تبریزی، علیرضا (۱۳۷۹) مبانی نظری و وندالیسم، نامه علوم اجتماعی،

7-Huber A.D1 Delinquency and Vandalism in the Netherlands's Public Transportation System. Economic Research Center, 1991.

8-Hirchi, T. (1969) Cases of Delinquency. Berkeley: University of California Press. Journal of Research in Crime and Delinquency:(pp.1-11). <http://iww.aic.gov.au/>

شهرستان گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی